

Z okazji Świąt BOŻEGO NARODZENIA I NOWEGO ROKU redakcja „Gazetki Radiowej" wszystkim radiosłuchaczom i czytelnikom składa najserdeczniejsze życzenia.

GAZETKA RADIOWA

Nr 4 | Warszawa, Grudzień 1947 rok | Rok I

RADIOFONIZACJA OSIEDLI GÓRNICZYCH

Polskie Radio, radiofonizując osiedla robotnicze, postawiło sobie za zadanie zaopatrzyć urządzenia radiowe w okresie od 1 września do 4 grudnia br. 10 osiedli pracowników kopalń i hut. Nakreślony plan został przekroczony. Ekipy techniczne P. R. zradiofonizowały w tym czasie 13 osiedli robotniczych Górnego Śląska. Głośniki mieszkaniowe zainstalowane zostały w osiedlach górniczych kopalń „Moortimer" i „Reder" w Sosnowcu; „Renard" i „Czeladź" w Bytomiu; „Centrum" w Będzinie; „Generał Zawadzki" w Modrzejowie; „Mysłowice" w Skoczowie; osiedla robotnicze fabryk i hut: „Baurtz" w Myszkowie, „Hermanice", „Sosnowiec", „Milowiec", „Katarzyna", „Hulczyński" w Zawierciu, „Zielona" w Dąbrowie Górniczej oraz szereg innych.

Pod przewodami elektrycznymi, radiotechnicy śląscy zakładają kabel radiofoniczny.

4-go grudnia — w dniu Święta Górnika odbyła się w Katowicach uroczystość oddania do użytku urządzeń radiowych, zainstalowanych w nowowybudowanym osiedlu górniczym kopalni „Katowice". W uroczystościach wzięli udział: Prezydent R. P. Bolesław Bierut, przedstawiciele Rządu, Związku Górników, Zarządu Przemysłu Węglowego, organizacji politycznych i społecznych oraz Polskiego Radia.

Oddane do użytku górników i pracownikom ciężkiego przemysłu osiedla, posiadać będą zazwyczaj oprócz elektryczności, wodociągów i gazu, urządzenia radiowe w postaci głośników mieszkaniowych, zainstalowanych w każdym mieszkaniu.

RADIOWE FESTIVALE MUZYKI SŁOWIAŃSKIEJ ODBYWAĆ SIĘ BĘDĄ CO ROKU

Pierwszy Radiowy Festival Muzyki Słowiańskiej, który Polskie Radio zorganizowało w dniach od 8 do 16 listopada, z udziałem zespołów i solistów Bułgarii, Jugosławii, Czechosłowacji, Związku Radzieckiego i Polski, został przyjęty z wielkim entuzjazmem przez radiosłuchaczy wszystkich państw słowiańskich

Przedstawiciele radiofonii słowiańskich, goszczący w Polsce w związku z przyjazdem zespołów radiowych, w czasie wspólnych narad doszli zgodnie do wniosku, że Festivale takie powinny odbywać się każdego roku. Będą one organizowane kolejno przez wszystkie kraje słowiańskie.

W najbliższym czasie zostanie ustalone, w którym z krajów słowiańskich odbędzie się w przyszłym roku Festival.

ZWIĄZEK RODZIN RADIOWYCH W POLSCE

Wojna, która zniszczyła nasz kraj, pozostawiła ponad 400.000 sierot, znajdujących się w ciężkich warunkach materialnych. Losem przyszłych obywateli zajmuje się Związek Rodzin Radiowych w Polsce. Na terenie całego kraju zakładane są domy dziecka, utrzymywane z ofiarności społeczeństwa. Sieroty znajdują w nich należytą opiekę i zdobywają wykształcenie.

Ta olbrzymia rzesza przyszłych obywateli i budowniczych Nowej Polski — pozostawiona na łasce losu — zmarnieje, lub pójdzie złowrogą ścieżką zbrodni, groźną dla wszystkich, pragnących spokojnie żyć — porządnie pracować.

Jeżeli zaś pomożemy im — staną się naszymi współtowarzyszami w organizowaniu spokoju i pokoju, dobrobytu i kultury. A ludzi mamy o wiele za mało do wykonania olbrzymich zadań, skoro poległo nas blisko dziesięć milionów, płacąc najwyższą cenę za Wolność Polski. Teraz więc, szczególnie teraz — każdy Polak przedstawia dla Kraju bezcenną wartość.

Jedyny ratunek — to masowy akt dobrej woli społeczeństwa. Żaden bowiem rząd nie może podołać nieskończonym zadaniom opieki społecznej, jeżeli nie pomogą wszyscy.

Do walki o jaśniejszą dolę sierocą wystąpiły „RODZINY RADIOWE", wolny związek dobrych serc, złączonych głosem radia — bez względu na poglądy, przynależność partyjną, stanowiska.

Pierwsza „RODZINA RADIOWA" powstała w Łodzi w r. 1931, opiekując się najnieszczęśliwszymi wówczas, dziećmi ociemniałymi. Obecnie — po siedmiu ponurych latach wznowiła ona swą działalność, organizując opiekę i pomoc dla sierot wojny. Skupiła ona przeszło 80.000 członków, prowadzi sierocińce, organizuje indywidualne i zbiorowe „Rodziny Zastępcze", jako nowy sposób ratowania sierot przed zagładą.

W ślad za Łodzią — poszły wszystkie Okręgi Radiowe. „RODZINY RADIOWE" istnieją już w całej Polsce.

Jeżeli los polskich sierot leży Ci na sercu, zapisz się na członka Radiowej Rodziny. Każda Twoja składka, choćby najdrobniejsza otrze łzy sierocie.

Drukarnia Państwowa Nr 1 w Warszawie. Zam. 5257 B-41046 BSP. 1947

Roczny dorobek Polskiego Radia

Polskie Radio staje u progu czwartego roku swej działalności. Rozpoczynając swą pracę na gruzach zniszczonych przez okupanta rozgłośni i radiostacji, w ciągu krótkiego okresu radiofonia polska potrafiła odbudować zniszczone urządzenia, zorganizować radiofonizację kraju, przede wszystkim przy pomocy głośników domowych oraz dać program, który stara się zaspokoić potrzeby najszerszych rzesz radiosłuchaczy.

Nowy rok swej pracy rozpoczyna Polskie Radio, rozporządzając 12-ma radiostacjami. W 1947 r. odbudowana została 24-ro kilowatowa stacja nadawcza w Toruniu oraz 50-cio kilowatowa radiostacja we Wrocławiu.

W ciągu bieżącego roku wydatnie zwiększyła się ilość radioabonentów na terenie całego kraju. Podczas, gdy z końcem roku 1946 ogólna ilość posiadaczy urządzeń radiowych — zarówno aparatów lampowych, jak i głośników mieszkaniowych — nie przekraczała 400.000, to już w lutym 1947 roku Polskie Radio obchodziło uroczyście premiowanie 500.000-ego radioabonenta oraz 100.000-ego głośnikowca. Z końcem bieżącego roku liczba abonentów dochodzi do 700.000.

Wielkim ułatwieniem dla radiosłuchaczy, którzy nie mogą pozwolić sobie na kupno drogiego odbiornika radiowego, jest prowadzona przez Polskie Radio radiofonizacja przewodowa. Ekipy techniczne Polskiego Radia w ciągu roku założyły przeszło 75.000 głośników mieszkaniowych, budując ponad 2.200 km sieci radiofonicznej.

NA TERENIE CAŁEGO KRAJU CZYNNYCH JEST OBECNIE PRZESZŁO 160.000 GŁOŚNIKÓW MIESZKANIOWYCH, ZASILANYCH PRZEZ RADIOWĘZŁY I ZBIOROWE URZĄDZENIA RADIOWE, KTÓRE OBSŁUGUJĄ PRZESZŁO 3000 SZKÓŁ I ŚWIETLIC, 443 ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE, 250 SZPITALI, PONAD 2500 WSI I OSIEDLI ROBOTNICZYCH ORAZ WSZYSTKIE WIĘKSZE MIASTA POLSKI.

Akcja ta spotkała się z poparciem ze strony społeczeństwa, które przy pomocy terenowych kół Społecznego Komitetu Radiofonizacji Kraju współpracuje z ekipami radiofonizacyjnymi. Mimo trudnych warunków atmosferycznych radiofonizacja kraju prowadzona jest także w zimie.

W ciągu ubiegłego roku zwrócono szczególną uwagę na prace nad rozbudową i ulepszeniem programu, który przede wszystkim ma służyć potrzebom szerokich mas świata pracy. Dużą rolę odegrały tutaj różnorodne formy współpracy ze słuchaczami, komunikującymi radiu swoje uwagi o programie. Wiele ciekawego materiału zdobyto drogą prowadzenia specjalnych ankiet oraz utrzymywania łączności z gronem tzw. stałych korespondentów radia. Rozbudowany został szeroko dział muzyczny, reportaży dźwiękowych, teatr wyobraźni i inne. Robotnicy, chłopi oraz inteligencja pracująca, posiadają w programie radiowym audycje uwzględniające ich zainteresowania i potrzeby. Wielkim zainteresowaniem radiosłuchaczy cieszą się wykłady Radiowego Uniwersytetu Ludowego, których zadaniem jest upowszechnianie oświaty.

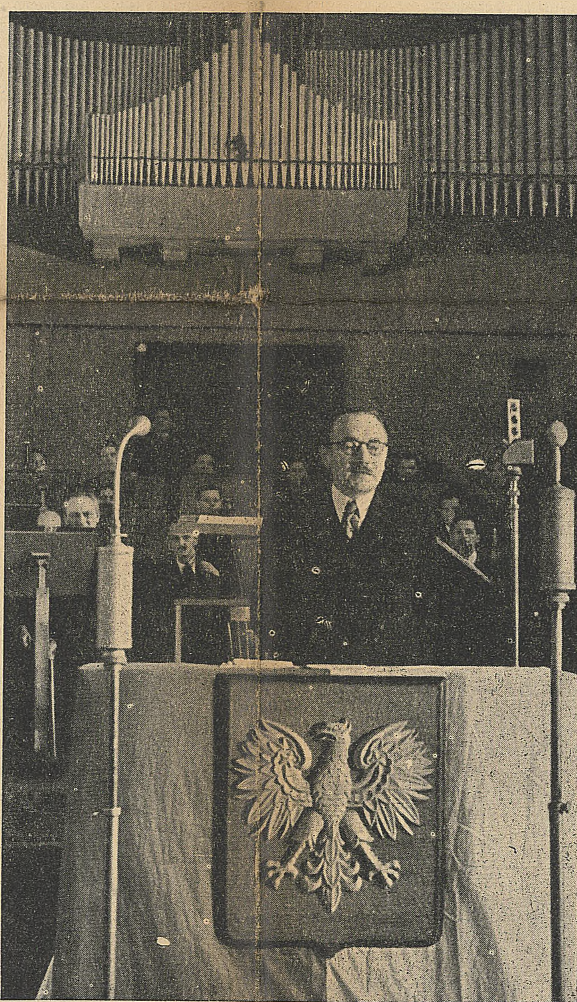
W ciągu roku 1947 radiofonia polska dokonała szeregu posunięć niezmiernej wagi na polu współpracy z radiofoniami państw europejskich. Polskie Radio nawiązało bliższy kontakt z zagranicą, wymieniając z radiofoniami szeregu państw materiały programowe, audycje nagrane na płyty i taśmy megnetofonowe oraz odbywając wspólne narady nad ustaleniem form współpracy. We wrześniu rozgłośnie Polskiego Radia otrzymały pierwsze połączenie z zagranicą, a mianowicie z Pragą Czeską, przy pomocy kabla radiofonicznego. W CIĄGU ROKU ZAWARTE ZOSTAŁY SPECJALNE UMOWY O WSPÓŁPRACY Z RADIOFONIĄ CZECHOSŁOWACKĄ, JUGOSŁOWIAŃSKĄ, I WĘGIERSKĄ.

Wielkim sukcesem międzynarodowej wagi, który jest dowodem prężności organizacyjnej Polskiego Radia, był zorganizowany w listopadzie RADIOWY FESTIVAL MUZYKI SŁOWIAŃSKIEJ. Audycje nadawane przez Polskie Radio odbierane były przez radiofonie słowiańskie, a nawet przez Francję, Anglię itd. Była to pierwsza impreza tego rodzaju o charakterze międzynarodowym, nieznana dotychczas w historii radiofonii świata. Miasta polskie gościły szereg zespołów radiofonii zagranicznych: Bułgarii, Czechosłowacji, Jugosławii i Związku Radzieckiego, które zapoznały nie tylko radiosłuchaczy polskich, lecz także całą niemal Europę z muzyką i pieśnią Słowian.

Nowy rok swej działalności Polskie Radio rozpoczęło wzmożoną pracę nad radiofonizacją kraju oraz dalszą rozbudową programu audycji, dążąc do tego, aby słowo i muzyka dotarły do wszystkich robotników, chłopów i pracującej inteligencji w całej Polsce.

STACJE NADAWCZE
ich moc w kilowatach i długości fali

WARSZAWA I	50 kw, 395,8 m
WROCŁAW	50 kw, 315,8 m
TORUŃ	24 kw, 304,3 m
KATOWICE	11 kw, 243,7 m
KRAKÓW	10 kw, 293,5 m
POZNAŃ	10 kw, 345,6 m
ŁÓDŹ	10 kw, 224 m
WARSZAWA II	10 kw, 1339,3 m
WARSZAWA III	7,5 kw, 48,25 m
BYDGOSZCZ	0,8 kw, 304,3 m
SZCZECIN	0,65 kw, 216,8 m
GDAŃSK	0,5 kw, 230,2 m

Prezydent Bierut wygłasza przemówienie na otwarciu nowej radiostacji wrocławskiej.

„W Polsce Odrodzonej radio jest już czynnikiem, mobilizującym najszersze masy obywateli do odbudowy kraju, jest potężnym środkiem wychowania i uspołecznienia młodzieży i dorosłych, jest nowym instrumentem kształtowania psychiki ludzkiej i doniosłym orężem upowszechnienia oświaty sztuki i kultury."

(z przemówienia Prezydenta R. P. ob. Bolesława Bieruta, wygłoszonego na otwarciu radiostacji we Wrocławiu)

SŁUCHAMY RADIA W CZASIE ŚWIĄT

W okresie Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku Polskie Radio nadawać będzie specjalny program świąteczny. Radiosłuchacze będą mieli zapewnioną rozrywkę i odprężenie po pracy, słuchając pięknych kolęd, słuchowisk, muzyki i reportaży. W godzinach wieczornych nadawana będzie muzyka taneczna która umożliwi urządzenie zabawy tanecznej we własnym gronie.

Radiosłuchaczu! Jeśli jesteś samotny i święta zapowiadają Ci się nudno — nie przejmuj się. Nastaw sobie radio i słuchaj audycji. Święta miną Ci szybko i przyjemnie.

Pracownicy radiowęzła w Zawierciu jadą zakładać w izbach wiejskich głośniki mieszkaniowe.

Warszawskie szkoły otrzymują odbiorniki i aparaty filmowe

Pośród setek uroczystości najrozmaitszego rodzaju nieraz najbardziej chwytają za serce te najcichsze, najskromniejsze, o których wie stosunkowo mało osób. Czasami mają one mimo swej skromności duże znaczenie. Do takich uroczystości należała i ta, która odbyła się w niedzielę, dnia 23 listopada w szkole powszechnej nr 13 w Warszawie. Odbyło tam się wręczenie 50 radioodbiorników i 11 aparatów filmowych kierownikom szkół powszechnych w Warszawie.

Radio w szkole — to nie tylko radość i rozrywka dla uczniów, to również narzędzie pracy nauczyciela. Nauczycielstwo nasze dobrze rozumie znaczenie radia jako pomocy naukowej, która umożliwia przeprowadzenie planów nauczania w szerszym zakresie.

CIEKAWOSTKI...

Radiostacja wrocławska posiada niespotykany w budownictwie radiotechnicznym maszt antenowy. Jest to olbrzymia konstrukcja drewniana o wysokości 140 m. Zazwyczaj maszty stacyjne budowane są ze stali. Taki drewniany maszt antenowy posiada radiostacja wrocławska jako jedyna w Europie. Maszt drewniany zapewnia niemal idealną izolację anteny od ziemi i usuwa straty powstałe przez wchłonięcie części fal radiowych przez konstrukcję stalową.

* * *

Praca ekip transmisyjnych P. R. jest trudna i odpowiedzialna. Nieraz pracownicy ekip, przygotowując się do transmitowania programu bezpośrednio na antenę, narażeni są na nieprzewidziane niebezpieczeństwa.

Przed inauguracyjnym koncertem Radiowego Festivalu Muzyki Słowiańskiej, który dnia 8 listopada był transmitowany z Teatru Polskiego w Warszawie, kierownika warszawskich ekip transmisyjnych P. R., ustawiającego mikrofony, „złapał" prąd Z trudem udało się odnaleźć przyczynę wadliwego połączenia i odratować nieprzytomnego pracownika.

Drewniany maszt radiostacji wrocławskiej widziany z budynku stacyjnego.

WYDAWCA: BIURO STUDIÓW I PROPAGANDY POLSKIEGO RADIA, WARSZAWA, UL. NOAKOWSKIEGO 20.

WARTO WIEDZIEĆ:

W rozgłośni

Audycja radiowa nadawana jest ze specjalnego pokoju nazwanego studiem. Pokój ten jest wybudowany tak, aby uniemożliwione było powstawanie echa i nie dochodziły do wnętrza żadne dźwięki z zewnątrz. W tym celu ściany studia wykładane są specjalnymi materiałami, nad drzwiami zaś zawieszone grube kotary.

Mikser obserwuje przez specjalne okienko przebieg koncertu, odbywającego się w studio słuchowiskowym w Toruniu.

W zależności od przeznaczenia mogą być studia: speakerskie, odczytowe, koncertowe, słuchowiskowe i t.p. Studio speakerskie jest niewielkie, natomiast studio koncertowe może być ogromne. N. p. studio koncertowe rozgłośni wrocławskiej pomieścić może ponad 1000 słuchaczy.

Studio speakerskie jest wyposażone w biurko, mikrofon z aparaturą sygnalizacyjną oraz urządzenie do odtwarzania dźwięków z płyt. Tu koncentruje się wykonywany program. Speaker, połączony wewnętrznym telefonem z wydziałem technicznym rozgłośni, prowadzi audycję dnia, zapowiadając poszczególne odcinki programu oraz nadaje muzykę z płyt. Z wykonawcami speaker porozumiewa się za pomocą sygnałów świetlnych.

Siła głosu, zamieniona przez mikrofon w prąd, wzmocniona być może przy pomocy specjalnej aparatury mieszczącej się w stole mikserskim. Miksernia posiada połączenie ze studiem koncertowym lub słuchowiskowym przy pomocy specjalnego okienka zaopatrzonego podwójną szybą. Reżyser znajdujący się wewnątrz studia obserwuje miksera siedzącego przy stole mikserskim i porozumiewa się z nim za pomocą mówionych znaków dawanych rękoma. Wtedy mikser ścina lub wzmacnia siłę oraz dowolnie zmienia barwę dźwięku uchwyconego przez mikrofon.

PRZYDZIAŁ RADIOODBIORNIKÓW DLA ŚWIETLIC SZKOLNYCH

Polskie Radio wprowadziło w obecnym programie specjalne audycje radiowe dla nauczycieli opracowane przez Ministerstwo Oświaty. Poza pogadanką na aktualne tematy z życia szkół, obejmują one program muzyczny i dział humoru.

Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju, pragnąc udostępnić nauczycielstwu słuchanie tych audycji, nadawanych codziennie o godzinie 10.40 oraz organizowanie zbiorowego słuchania radia, **podjął akcję przydziału radioodbiorników dla świetlic szkolnych.**

Szczegółowy plan radiofonizacji szkolnictwa jest opracowywany przez specjalnie utworzoną w tym celu Komisję przy Zarządzie Głównym Społecznego Komitetu Radiofonizacji Kraju.

Wszyscy zainteresowani mogą otrzymać bliższe informacje, pisząc pod adresem: Zarząd Główny Społecznego Komitetu Radiofonizacji Kraju, Wydział Szkolenia, Warszawa, ul. Smulikowskiego 6/8.

NOWE SPOSOBY BADANIA OPINII RADIOSŁUCHACZY

Jak już wspominaliśmy w poprzedniej „Gazetce Radiowej", Polskie Radio wprowadziło dwa nowe sposoby badania opinii radiosłuchaczy: przy pomocy RADIOWYCH KSIĄŻEK ŚWIETLICOWYCH i RADIOWEGO DZIENNIKA SŁUCHACZA.

Pierwszy sposób polega na tym, że bierze się pod uwagę zbiorowe wypowiedzi osób, słuchających radia w świetlicach. Każdy „świetliczanin" ma prawo zapisania swych uwag na temat programu w Radiowej Książce Świetlicowej, dostarczonej bezpłatnie przez Polskie Radio.

Zwracamy się z apelem do wszystkich świetlic, posiadających odbiorniki radiowe, aby zainteresowały się tą sprawą.

Wszelkich informacji udziela i przyjmuje zgłoszenia tego rodzaju współpracy — BIURO STUDIÓW POLSKIEGO RADIA, WARSZAWA, UL. NOAKOWSKIEGO 20.

Pod tym adresem należy kierować zgłoszenia, dotyczące RADIOWEGO DZIENNIKA SŁUCHACZA. W odróżnieniu od pierwszego sposobu, Radiowy Dziennik Słuchacza, przeznaczony jest dla jednostki. Radiosłuchacz, posiadający odbiornik w swym mieszkaniu, otrzymuje od Polskiego Radia specjalny zeszyt (albo luźne, już porubrykowane karty), gdzie przy pomocy określonych znaków stawia oceny poszczególnych audycji. I w tym wypadku całkowity koszt przesyłki pocztowej ponosi Polskie Radio.

WYTRWAŁYCH I SYSTEMATYCZNYCH KORESPONDENTÓW CZEKAJĄ NAGRODY W POSTACI WARTOŚCIOWYCH KSIĄŻEK.

Hallo, Czytelnicy „Gazetki Radiowej"!

Radio jest przyjacielem Waszego codziennego życia — postarajcie mu się odwzajemnić swą współpracą, nie bądźcie jedynie biernymi słuchaczami. Pamiętajcie o tym, że nadsyłając do radia listy z uwagami o programie, współdziałacie tym samym w dziele kształtowania programu.

Biuro Studiów i Propagandy P. R. czeka na listy i zgłoszenia.

Głosy radiosłuchaczy

Radiowy Festival Muzyki Słowiańskiej, który odbył się w dniach od 8 do 16-go listopada, wywołał żywy oddźwięk wśród radiosłuchaczy polskich. Zainteresowanie słuchaczy tą wielką imprezą kulturalną było bardzo duże, czego rezultatem są liczne podziękowania, napływające do Polskiego Radia. Cytujemy jedną z ciekawych wypowiedzi na ten temat stałego korespondenta z Warszawy, p. Zbigniewa Ziebe-Surawicza, który pisze:

„Festival pokazał nam, że od haseł przyjaźni i propagandy tej idei można przejść do wykuwania faktów. Umiano stworzyć wzniosły, pogodny i braterski nastrój. Pojęcie łączności kultury słowiańskiej stało się naszą własnością. Tak pomyślany Festival musiał spełnić swe zadanie."

Pani Eleonora Leuferówna i p. Czesław Nowak z Łodzi nadesłali:

„Serdeczne wyrazy uznania dla bułgarskiego zespołu wokalnego „Rosna Kitka", który występował przed mikrofonami P. R. w ramach Festivalu. Byliśmy zachwyceni pełnymi temperamentu melodiami i pieśniami ludowymi w wykonaniu tego zespołu."

W związku z 30-tą rocznicą Rewolucji Październikowej i świętem narodowym Czechosłowacji, wielu słuchaczy nadesłało uwagi o okolicznościowych audycjach P. R., które zostały poświęcone tym sprawom. Korespondenci podkreślają, że na marginesie tych rocznic i dzięki Festivalowi, Polskie Radio zaznajomiło swych słuchaczy z bogatą skarbnicą muzyki, kultury i sztuki krajów słowiańskiej.

A oto uwagi w tej sprawie p. Ewy Gnarowskiej z Błonia:

„Z okazji audycji okolicznościowych słyszeliśmy dużo dobrej muzyki radzieckiej i czeskiej; jednak — jak np. w wypadku święta narodowego Czechosłowacji — dobrze byłoby, aby audycje okolicznościowe muzyczne i słowne nie były rozsiane po całym programie tego dnia, w którym przypada uroczystość, a tylko skoncentrowane w ciągu jednej lub dwóch godzin, co stanowiłoby coś w rodzaju „akademii radiowej". Słuchalibyśmy wówczas zarówno muzyki, jak też wszystkiego, co dotyczy danego kraju. Jeżeli chodzi o muzykę czeską, udostępnioną radiosłuchaczom polskim, to wypada podkreślić, że odznacza się ona dobrym doborem utworów i świetnym wykonaniem. Pragnęlibyśmy na przyszłość zarówno odwiedzin czeskich artystów, jak i reprodukcji czeskich „hramofonowych desek" (płyt)."

GŁOŚNIK RADIOWY— najmilszym podarunkiem gwiazdkowym

Odpowiedzi Redakcji

Radiowęzeł Szkoły Specjalistów Morskich Marynarki Wojennej w Ustce: Dziękujemy za miły list. Sprawę nadawania audycji dla marynarzy przekazaliśmy kierownictwu programowemu Polskiego Radia. Pismo będziemy Wam przesyłać gratisowo. Przesyłamy pozdrowienia.

Stały korespondent z Wrocławia. Dziękujemy za słowo uznania. Gazetka Radiowa wydawana będzie co miesiąc, informując o osiągnięciach pracy i zamierzeniach Polskiego Radia. Serdecznie pozdrawiamy.